ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

2021 թվականի 1-ին եռամսյակում իրականացված միջոցառումների ֆինանսական ցուցանիշների վերաբերյալ (աճողական)

<<Սևան>> ազգային պարկ>> ՊՈԱԿ

(հազար դրամ)

Ծախսերի տնտեսագիտական դասակարգման հոդվածների անվանումը	Բյուջետային ծախսերի տնտեսագիտական դասակարգման N	Պետության կողմից տրվող հատկացումների հաշվին ստացվող եկամուտների և իրականացվող ծախսերի			Պարզաբանումներ և բացատրություններ ծախսման նպատակի վերաբերյալ
		Հաստատված նախահաշվի ցուցանիշները	Փաստացի կատարողականը	Գերածախս կամ թերիրացում (փակագծերում գերածախս, դրական նշանով թերիրացում)	
1	2	3	4	5=3-4	6
Ա. ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ՝ ԴԻՏԱՐԿՎՈՂ ԺԱՄԱՆԱԿԱՀԱՏՎԱԾԻ ՍԿԶԲԻ ԱԶԱՏ ՄՆԱՑՈՐԴԸ				**0.0**	
Բ. ԴԻՏԱՐԿՎՈՂ ԺԱՄԱՆԱԿԱՀԱՏՎԱԾՈՒՄ ՍՏԱՑՎՈՂ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ ԸՆԴԱՄԵՆԸ (տող1+տող2+տող3) այդ թվում՝		303897.7	94097.7	**209800.0**	
1. Դրամաշնորհներ ընդամենը, որից՝		303897.7	94097.7	**209800.0**	
1.1. Արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ				0.0	
1.2.Դրամաշնորհներ Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեից		303897.7	94097.7	209800.0	Ֆինանսական միջոցների հատկացումը կատարվում է պայմանագրով սահմանված ժամանակացույցի համաձայն
2. Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեից ստացվող սուբսիդիաներ				**0.0**	
3. Այլ եկամուտներ, որից՝		**0.0**	**0.0**	**0.0**	
3.1. Կազմակերպության հաշվեկշռում հաշվառվող գույքի (բացառությամբ հողի) վարձակալությունից				0.0	
3.2. Կազմակերպության տնօրինմանը հանձնված հողի վարձակալությունից				0.0	
3.3.Եկամուտներ ապրանքների մատակարարումից և/կամ ծառայությունների մատուցումից ընդամենը, այդ թվում՝		**0.0**	**0.0**	**0.0**	
- ծառայությունների մատուցումից				0.0	
- ապրանքների մատակարարումից կամ իրացումից				0.0	
- այլ եկամուտներ				0.0	
Գ. ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ (տող Ա+տող Բ)	x	303897.7	94097.7	**209800.0**	
Դ.ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾԱԽՍԵՐ (տող1+տող2+տող3)՝ այդ թվում՝	x	303897.7	94097.7	**209800.0**	
Դ1.Կազմակերպության աշխատողների ԱՇԽԱՏԱՎԱՐՁԸ՝ ԸՆԴԱՄԵՆԸ, այդ թվում՝	x	303897.7	94097.7	**209800.0**	
Դ1.1 Աշխատանքի վարձատրություն	x	303897.7	94097.7	**209800.0**	
-Աշխատողների աշխատավարձեր և հավելավճարներ	4111	303897.7	94097.7	209800.0	
-Պարգևատրումներ, դրամական խրախուսումներ և հատուկ վճարներ	4112	0.0		0.0	
Դ2. Ծառայությունների և ապրանքների ձեռքբերում	x	**0.0**	**0.0**	**0.0**	
Դ2.1. Շարունակական ծախսեր		**0.0**	**0.0**	**0.0**	
-գործառնական և բանկային ծառայությունների ծախսեր	4211	0.0		0.0	
-էներգետիկ ծառայություններ	4212	0.0		0.0	
-Կոմունալ ծառայություններ	4213	0.0		0.0	
-Կապի ծառայություններ	4214	0.0		0.0	
-Ապահովագրական ծախսեր	4215	0.0		0.0	
-Գույքի և սարքավորումների վարձակալություն	4216	0.0		0.0	
-Այլ ծախսեր	4217	0.0		0.0	
Դ2.2 Գործուղումների և շրջագայության ծախսեր	x	**0.0**	**0.0**	**0.0**	
-Ներքին գործուղումներ	4221	0.0		0.0	
-Արտասահմանյան գործուղումների գծով ծախսեր	4222	0.0		0.0	
-Այլ (գործուղման հետ կապված) տրանսպորտային ծախսեր	4229	0.0		0.0	
Դ2.3. Պայմանագրային ծառայությունների ձեռքբերում	x	**0.0**	**0.0**	**0.0**	
-Վարչական ծառայություններ	4231	0.0		0.0	
-Համակարգչային ծառայություններ	4232	0.0		0.0	
-Աշխատակազմի մասնագիտական զարգացման ծառայություններ	4233	0.0		0.0	
-Տեղեկատվական ծառայություններ	4234	0.0		0.0	
-Կառավարչական ծառայություններ	4235	0.0		0.0	
- Կենցաղային և հանրային սննդի ծառայություններ	4236	0.0		0.0	
-Ներկայացուցչական ծախսեր	4237	0.0		0.0	
-Ընդհանուր բնույթի այլ ծառայություններ	4239	0.0		0.0	
Դ2.4. Այլ մասնագիտական ծառայությունների ձեռք բերում	x	**0.0**	**0.0**	**0.0**	
-Մասնագիտական ծառայություններ	4241				
Դ2.5. Ընթացիկ նորոգում և պահպանում (ծառայություններ և նյութեր)	x	**0.0**	**0.0**	**0.0**	
-Շենքերի և կառույցների ընթացիկ նորոգում և պահպանում	4251	0.0		0.0	
-Մեքենաների և սարքավորումների ընթացիկ նորոգում և պահպանում	4252	0.0		0.0	
Դ2.6. Նյութեր	x	**0.0**	**0.0**	**0.0**	
-Գրասենյակային նյութեր և հագուստ	4261	0.0		0.0	
-Գյուղատնտեսական ապրանքներ	4262	0.0		0.0	
-Վերապատրաստման և ուսուցման նյութեր	4263	0.0		0.0	
-Տրանսպորտային նյութեր	4264	0.0		0.0	
-Շրջակա միջավայրի պաշտպանության և գիտական նյութեր	4265	0.0		0.0	
-Առողջապահական և լաբորատոր նյութեր	4266	0.0		0.0	

-Կենցաղային և հանրային սննդի նյութեր	4267	0.0		0.0	
-Հատուկ նպատակային այլ նյութեր	4269	0.0		0.0	
Դ3. ԱՅԼ ԾԱԽՍԵՐ	x	**0.0**	**0.0**	**0.0**	
Դ3.1 Նվիրատվություններ ոչ կառավարչական (հասարարակական) կազմակերպություններին	x	**0.0**		**0.0**	
Դ3.2 Բյուջեներ կատարվող վճարումներ	x	**0.0**	**0.0**	**0.0**	
Դ3.2.1.Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջե այդ թվում		0.0	0.0	0.0	
-Հարկեր ընդամենը, այդ թվում՝	4822	*0.0*	*0.0*	*0.0*	
ԱԱՀ	x	0.0		0.0	
Շահութահարկ	x	0.0		0.0	
Բնօգտագործման վճար	x	0.0		0.0	
Այլ հարկեր (նշել տեսակը)	x	0.0		0.0	
-Պարտադիր վճարներ, ընդամենը, այդ թվում՝	4823	*0.0*	*0.0*	*0.0*	
Ավտոմեքենաների տեխզննում		0.0		0.0	
Պետ. Տուրք		0.0		0.0	
Նշել ըստ տեսակների		0.0		0.0	
Դ3.2.2.Համայնքների բյուջեներ		0.0	0.0	0.0	
-Հարկեր ընդամենը, այդ թվում՝	4822	*0.0*	*0.0*	*0.0*	
Գույքահարկ	x	0.0		0.0	
Հողի հարկ	x	0.0		0.0	
Նշել ըստ տեսակների	x	0.0		0.0	
-Պարտադիր վճարներ, ընդամենը, այդ թվում՝	4823	*0.0*	*0.0*	*0.0*	
Վարձակալական պայմանագրերից մասհանում 30%	x	0.0		0.0	
Նշել ըստ տեսակների	x	0.0		0.0	
Նշել ըստ տեսակների	x	0.0		0.0	
Դ3.3 Դատարանների կողմից նշանակված տույժեր և տուգանքներ	x	**0.0**	**0.0**	**0.0**	
-Դատարանների կողմից նշանակված տույժեր և տուգանքներ	4831	0.0		0.0	
Դ3.4. ԱՅԼ ԾԱԽՍԵՐ	**4861**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	
Գիտական ուսումնասիրություններ	x			0.0	
Անտառվերականգման աշխատանքներ	x	0.0		0.0	
Նշել ըստ տեսակների	x	0.0		0.0	
Նշել ըստ տեսակների	x	0.0		0.0	
Նշել ըստ տեսակների	x	0.0		0.0	
Նշել ըստ տեսակների	x	0.0		0.0	
Նշել ըստ տեսակների	x	0.0		0.0	
Նշել ըստ տեսակների	x	0.0		0.0	
Նշել ըստ տեսակների	x	0.0		0.0	
Նշել ըստ տեսակների	x	0.0		0.0	
Ե. ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀԱՎԵԼՈՒՐԴ (ՊԱԿԱՍՈՒՐԴ) ԳՈՐԾԱՌՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԻՑ (տողԳ -տողԴ)		0.0	0.0	0.0	
Զ. ԶՈՒՏ ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՀՈՍՔԵՐ ՈՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԻՑ (տող Զ2 - տող Զ1)		0.0	0.0	0.0	
Զ1.Կապիտալ ակտիվների ձեռքբերում այդ թվում՝	x	**0.0**	**0.0**	**0.0**	
Զ1.1.ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ	x	**0.0**	**0.0**	**0.0**	
-Շենքերի և շինությունների ձեռք բերում	5111	0.0		0.0	
-Շենքերի և շինությունների կառուցում	5112	0.0		0.0	
-Շենքերի և շինությունների կապիտալ վերանորոգում	5113	0.0		0.0	
-Տրանսպորտային սարքավորումներ	5121	0.0		0.0	
-Վարչական սարքավորումներ	5122	0.0		0.0	
-Այլ մեքենաներ և սարքավորումներ	5129	0.0		0.0	
-Աճեցվող ակտիվներ	5131	0.0		0.0	
-Ոչ նյութական հիմնական միջոցներ	5132	0.0		0.0	
-Գեոդեզիական-քարտեզագրական ծախսեր	5133	0.0		0.0	
-Նախագծանախահաշվային աշխատանքներ	5134	0.0		0.0	
Զ1.2. ՈՉ ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	x	**0.0**	**0.0**	**0.0**	
-Հող	5411	0.0		0.0	
-Ընդերքային ակտիվներ	5421	0.0		0.0	
-Այլ բնական ծագում ունեցող ակտիվներ	5431	0.0		0.0	
-Ոչ նյութական ոչ արտադրական ակտիվներ	5441	0.0		0.0	
Զ2.Կապիտալ ակտիվների վաճառքից մուտքեր	x	**0.0**		**0.0**	
Է. ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՀԱՎԵԼՈՒՐԴ (ՊԱԿԱՍՈՒՐԴ) (տող Ե + տող Զ)	x	0.0	0.0	0.0	

Տնօրենի ժ/պ ____________ Ա. Առեյան
(ստորագրություն)

<<Ստաֆ Պլյուս>> Խորհրդատվական ՍՊԸ ____________ Ն. Նազարեթյան
(ստորագրություն)

«01» փետրվարի 2021թ. կնքված N ՇՄՆ-ԴՇ-21/03 պայմանագրի «Սևան Ազգային Պարկ» ՊՈԱԿ-ի «Պահպանության, գիտական ուսումնասիրությունների, անտառտնտեսական աշխատանքների կատարման ծառայություններ» ծրագրի շրջանակում 2021թ.-ին իրականացված միջոցառումների մասին

NN	Իրականացված միջոցառումներ					
	Անվանումը	Համառոտ բովանդակությունը	Կատարված գործառույթների նկարագիրը	Ակնկալվող արդյունքները և դրանց գնահատման չափանիշները	Վերջնաժամկետը	Պահանջվող գումարը (հազ. դրամ)
1	«Սևան» ազգային պարկի պահպանություն	Ազգային պարկի տարածքում պահպանության ընդհանուր միջոցառումների իրականացում, պահաբաժիններում գարնանային և աշնանային հերթական և վերստուգիչ ստուգումներ, պարկի բնական էկոհամակարգերի լանդշաֆտային ու կենսաբանական բազմազանության, բնական տեսակների գենոֆոնդի, բնության ժառանգության, պահպանություն, պաշտպանություն ազգային պարկի ամբողջ տարածքում	- Մասնաճյուղերի կողմից պահաբաժիններում գարնանային և աշնանային հերթական և վերստուգիչ ստուգումների իրականացում, - Պահպանության ծառայություններ աշխատակիցների կողմից պարկի տարածքի արգելոցների և արգելավայրերի տարածքներում ստուգումների և շուրջօրյա հերթապահությունների միջոցով, - «Սևան» ազգային պարկի տարածքին սահմանակից համայնքների բնակչության շրջանում բացատրական աշխատանքների իրականացում	- Պատշաճ պահպանություն, - հանրության իրազեկում «Սևան» ազգային պարկի հարակից 41 համայնքներում, - ապօրինի ձկնորսության և խեցգետնի ապօրինի որսի, ապօրինի շինարարության, ռելիեֆի խախտման, ապօրինի ծառահատման, ապօրինի աղբաթափման, ապօրինի արածեցման և այլ իրավախախտումների բացառում:	31.12.2021թ	84 431,3
2	Պարկի տարածքում գիտական հետազոտություններ	Աշխատանքային պլաններով նախատեսված գիտական հետազոտությունների իրականացում, հարող բնակավայրերի բնակչության շրջաններում էկոլոգիական իրազեկություն, էկոդաստիարակութուն,	Գիտության և մոնիթորինգի բաժնի աշխատակիցների կողմից աշխատանքային պլաններով նախատեսված գիտական հետազոտությունների իրականացում. - Մեծ Սևանում, Փոքր Սևանում, Սևանա լիճ թափվող Դրախտիկ, Ձկնագետ, Գավառագետ, Ծակքար, Մասրիկ, Արգիճի, Լիճք, Վարդենիկ, Մարտունի գետերի ջրերի որակի ուսումնասիրություն, մանրէաբանական, հիդրոքիմիական և հիդրոֆիզիկական հետազոտությունների իրականացում, - ձկան և խեցգետնի պոպուլյացիաների ուսումնասիրություն Մեծ Սևանում և Փոքր Սևանում, - «Սևան» ազգային պարկի տարածքին սահմանակից համայնքների բնակչության շրջանում բացատրական աշխատանքների իրականացում, Այցելուների կենտրոնի և տարածքի այցելուներին տեղեկատվության տրամադրում, -էկոհամակարգերի և դրանց բաղադրիչների գույքագրում, հաշվառում և մոնիթորինգ:	- Սևանա լիճ թափվող գետերի և Սևանա լճի ջրի որակի վերաբերյալ արդյունքների վերլուծություն, - ձկների կենսաբանական ցուցանիշների, դրանց տարածական տեղաբաշխման և կենսապայմանների, խեցգետնի վերարտադրման առանձնահատկությունների, պոպուլյացիաների չափատարիքային և սեռական կառուցվածքի, բազմացման ժամանակաշրջանների, բեղունության ցուցանիշների վերլուծություն, - «Սևան» ազգային պարկի տարածքին սահմանակից 41 համայնքների բնակիչների էկոլոգիական իրազեկվածության մակարդակի բարձրացում, - գիտական ուսումնասիրությունների և մոնիթորինգի իրականացման ընթացքում ստացված տվյալների հավաքագրում, դասակարգում, տարածքների և բնական պաշարների օգտագործման հաշվառում, ամփոփում և վերլուծություն:	31.12.2021թ	5 671,5

3	Պարկի տարածքում անտառտնտեսական աշխատանքներ	Անտառագիտական և անտառտնտեսական միջոցառումների, անտառվերականգնողական և անտառտնկման աշխատանքներ	Մասնաճյուղերի կողմից անհրաժեշտությամբ պայմանավորված անտառագիտական և անտառտնտեսական միջոցառումներ, սանիտարական հատումներ և խնամքի աշխատանքներ:	Տնկարկների խնամք և անտառվերականգնողական աշխատանքներ՝ ըստ անհրաժեշտության և կարիքից ելնելով:	31.12.2021թ	4 012,9
				ԸՆԴԱՄԵՆԸ		94 097,7

«Սևան Ազգային Պարկ» ՊՈԱԿ տնօրենի ժ/պ _____ Ա.Աբելյան

2021թ. առաջին եռամսյակի

«Սևան» ազգային պարկ» ՊՈԱԿ-ի

կողմից կատարված աշխատանքների

Հաշվետվություն

1. **«Սևան» ազգային պարկի պահպանություն.**

Պահպանության ծառայություններ, աշխատակիցների կողմից պարկի տարածքի արգելոցների և արգելավայրերի տարածքներում ստուգումների և շուրջօրյա հերթապահությունների միջոցով.

«Սևան» ազգային պարկ» ՊՈԱԿ-ի պահպանության բաժնի աշխատակիցների կողմից իրականացվել է ամենօրյա հսկողություն՝ անտառային օրենսդրության խախտումների և այլ բնապահպանական խախտումների կանխարգելման, հայտնաբերման ուղղությամբ:

2021 թվականի առաջին եռամսյակի ընթացքում արձանագրվել է 11 բնապահպանական խախտման դեպք, որից 9-ը՝ ապօրինի ծառահատման, 2-ը՝ ապօրինի ձկնորսության: Առգրավվել է 44 ձկնորսական պոլիէթիլային ցանց: Արձանագրված ապօրինի ծառահատման 9 դեպքերի վերաբերյալ մանրամասները ստորև աղյուսակի տեսքով ներկայացվում է.

N	Ամիս ամսաթիվ	Մասնաճյուղ	Տեղամաս	Պահաբաժին քառակուսի	Հատված ծառերի քանակը	Հատված ծառերի տեսակը	Հատված ծառերի տրամագիծը	Ծավալը
1	08.01.2021թ.	Վարդենիս	Ծովակ	4-րդ պահ.	4 հատ	Բարդի	1-32 սմ 1-34 սմ 1-28 սմ 1-30 սմ	2.252
2	15.01.2021թ.	Մարտունի	Ծովինար	44-րդ քառ.	12 հատ	Բարդի	2-10 սմ 4-12 սմ 2-14 սմ 2-18 սմ 1-26 սմ 1-34 սմ	1.548
3	04.02.2021 թ.	Մարտունի	Երանոս	5-րդ պահ. 42 քառ.	19 հատ	Հացենի	2-10 սմ 1-12 սմ 4-14 սմ 7-16 սմ 3-18 սմ 1-20 սմ 1-22 սմ	2.131
4	10.02.2021 թ.	Վարդենիս	Ծովակ	4-րդ պահ.	2 հատ	Բարդի	1-24 սմ 1-70 սմ	3.072
5	10.02.2021 թ.	Վարդենիս	Ծովակ	4-րդ պահ.	2 հատ	Բարդի	1-24 սմ 1-48 սմ	2.026
6	11.02.2021 թ.	Նորատուս	Այրիվան	36-րդ քառ.	10 հատ	Թեղի	2-18 սմ 2-12 սմ 2-16սմ 2-8 սմ 1-14 սմ 1-20 սմ	0.87
7	22.02.2021թ.	Վարդենիս	Ծովակ	4-րդ պահ.	13 հատ	Բարդի	6-18 սմ 1-22 սմ 1-24 սմ 1-34 սմ 1-16 սմ 1-26 սմ	4.473

							1-30 սմ 1-48 սմ	
8	22.02.2021թ.	Վարդենիս	Փամբակ	1-ին պահ. 7-րդ քառ.	5 հատ	Սոճի	1-30սմ 1-26սմ 1-18 սմ 1-20 սմ	1.513
9	25.03.2021թ.	Վարդենիս	Վարդենիս	5-րդ պահ.	8 հատ բներ	Ուռենի	4-8 սմ 3-10 սմ 1-14 սմ	0.136

Հայտնաբերված բոլոր իրավախախտումների վերաբերյալ կազմվել են արձանագրություններ և ուղարկվել են իրավասու մարմիններին՝ համապատասխան ընթացք տալու, իրավախախտողին հայտնաբերելու և պատասխանատվության ենթարկելու համար:

«Սևան» ազգային պարկի տարածքներում գարնանային հերթական և վերահսկիչ ստուգումները ՊՈԱԿ-ի տնօրենի համապատասխան հրամանով կսկսվեն ապրիլ-մայիս ամիսներին: Ստուգումների արդյունքները կներկայացվեն շրջակա միջավայրի նախարարություն:

Սևանա լճի ափամերձ տարածքներում գտնվող, 1901.5 մետր նիշից ներքև ապօրինի կառուցված շենք-շինությունների ապամոնտաժման աշխատանքներ.

2021թ. փետրվար ամսին ՊՈԱԿ-ի աշխատակիցների կողմից իրականացվել են Սևանի հանրային լողափից դեպի թերակղզի ընկած ափամերձ և Սևանի նավամատույցի հարևանությամբ, 1901.5 մետր նիշից ներքև գտնվող, լճափնյա հատվածների հետևյալ շենք-շինությունների (պարիսպներ, կիսակառույց շինություններ) ապամոնտաժման աշխատանքները.

ա) լճի մեջ գտնվող 2 քարե պարիսպներ՝ 50գ/մ երկարությամբ և 3մ բարձրությամբ,

բ) նավահանգստի հարակից տարածքում 240գ/մ և 3մ բարձրությամբ պարիսպ և 2 շինություն՝ 308 և 84մ^2 4,4մ բարձրությամբ,

գ) 9 վագոն տնակներ, որոնցից 8-ն արդեն ապամոնատժվել են, 9-րդ վագոն տնակի ապամոնտաժման աշխատանքներն ընթացքի մեջ են,

դ) պարիսպ՝ 200գ/մ 3 մ բարձրությամբ, որի ներսում առկա են 50 մ^2, 65 մ^2, 63,7 մ^2 մակերեսներով և 4,4մ բարձրությամբ 3 շենք: Պարսպի և շինությունների մի մասը քանդվել է, մի մասի քանդման աշխատանքներն ընթացքի մեջ են,

ե) լճի մեջ առկա 30մ երկարությամբ և 2 մ բարձրությամբ պարիսպներ:

- **«Սևան» ազգային պարկի տարածքին սահմանակից համայնքների բնակչության շրջանում բացատրական աշխատանքների իրականացում, այցելուների կենտրոնի և տարածքի այցելուներին տեղեկատվության տրամադրում**

Սևանա լճին հարակից համայնքների բնակչության հետ քննարկվել է մարդ-բնություն փոխհարաբերությունների արդի հիմնահարցերը, մարդու բացասական ազդեցությունը էկոհամակարգերի վրա բնության նկատմամբ ոչ պատշաճ վերաբերմունքի հետևանքով: Քննարկվել է էկոլոգիական մտածողության զարգացման

կարևորությունը, ինչպես նաև էկոհամակարգերի կայուն և արդյունավետ օգտագործմանն ուղղված միջոցառումները: Կարևորվել է բնակչության դերը և նշանակությունը նշված հիմնահարցերի լուծման ուղղությամբ:

«Սևան» ազգային պարկ» ՊՈԱԿ-ի Այցելուների կենտրոնը իրականացրել է մի շարք միջոցառումներ սեմինարների, քննարկումների, ուսումնասիրությունների, տեղեկությունների տրամադրման միջոցով: Իրականացվել են նաև հետևյալ հեռավար միջոցառումները.

1. «Գլոբալ տաքացումը և դրա հետևանքները Սևանա լճի վրա» թեմայով քննարկում –բանավեճ:

2. Միջոցառում «Կանաչ բուսականություն և ոչ երաշտին» ուսուցողական դասընթաց. նպատակը՝ երեխաների շրջանում բույսերի նկատմամբ սիրո և խնամքի սերմանումը:

3. «Սևան» ազգային պարկի կենդանիների անհետացումը, Կարմիր գրքի վերաբերյալ ուսուցողական դասընթաց. նպատակը՝ ծանոթություն Կարմիր գրքի հետ:

4. «Ծառերը մեր թթվածինն են» ուսուցողական քննարկում. նպատակը՝ շրջապատող անտառների նկատմամբ պատասխանատվության բարձրացումը:

5. «Անտառները երկրագնդի թոքերն են» բանավեճ-քննարկում. նպատակը՝ պահպանել ծառերը և չհատել դրանք:

6. Հեռավար աշխատանք «Սևանա լիճը», «Սևանա լճի ձկնատեսակները», «Տառեղների ընտանիք» , «Ամենագեղեցիկ թռչուններ», «Կարմիր բադ», «Մոխրագույն տառեղ», «Թուրաջ» թեմաներով:

1-ին եռամսյակում Այցելուների կենտրոն է այցելել շուրջ 600 այցելու:

- **Ընդհանուր բաժին**.

2021 թվականի առաջին եռամսյակում «Սևան» ազգային պարկ» ՊՈԱԿ է մուտքագրվել 707 գրություն, որից 203-ը շրջակա միջավայրի նախարարությունից, 504-ը՝ այլ իարավաբանական և ֆիզիկական անձանցից: Ելքագրվել է 1303 գրություն, որից 95-ը՝ շրջակա միջավայրի նախարարություն:

Գործավարության կարգին համապատասխան ստացված գրություններն ու նամակները ժամանակին և պատշաճ ձևով մուտքագրվել են գրանցամատյաններում, այնուհետև հանձնվել են տնօրենին՝ մակագրության: Մակագրված գրությունները հանձնվել են համապատասխան բաժիններ: Իրականացվել է հսկողություն դրանց՝ սահմանված ժամկետներում պատասխանելու համար:

2021 թվականի առաջին եռամսյակում «Սևան» ազգային պարկ» ՊՈԱԿ-ում աշխատանքի է ընդունվել 18 մարդ, ազատվել է 13 մարդ, իր ամենամյա նվազագույն արձակուրդից օգտվել է 36 աշխատակից:

- Իրավաբանների կողմից 2021թ. առաջին եռամսյակի ընթացքում կատարվել են հետևյալ աշխատանքները.

1. ՀՀ ընդհանուր իրավասության առաջին ատյանի դատարաններ են ներկայացվել՝

- 1 հայցադիմում գումարի բռնագանձման պահանջով, 3 հայցադիմումներ գումարի բռնագանձման և պայմանագիրը միակողմանի վաղաժամկետ լուծելու պահանջներով, 1 հայցադիմում պայմանագիրը լուծելու պահանջով:
- Վճարման կարգադրություն արձակելու մասին 3 դիմում՝ գումարի բռնագանձման պահանջով,
- Դատարան է ներկայացվել 1 հայցադիմումի պատասխան.
- Դատարանի «Ապացույց պահանջելու մասին» որոշման պահանջի հիման վրա դատարան է ուղարկվել թվով 6 տեղեկատվություն.
- 3 դիմում կատարողական թերթը հարկադիր կատարումն ապահովող ծառայություն ներկայացնելու մասին:
- 1 դիմում հայցային վաղեմություն կիրառելու մասին:

2. Վարձավճարները ուշացնելու համար 35 վարձակալների ներկայացվել են հողամասի վարձակալության և /կամ/ կառուցապատման իրավունքի տրամադրման մասին պայմանագրերը միակողմանի, վաղաժամկետ լուծելու առաջարկներ:

3. ՀՀ ոստիկանության համապատասխան բաժիններ են ներկայացվել ՊՈԱԿ-ի աշխատակիցների կողմից կազմված իրավախախտումների վերաբերյալ 2 արձանագրություններ՝ համապատասխան ընթացք տալու համար:

4. ՀՀ ոստիկանության անձնագրային և վիզաների վարչություն ուղարկվել է գրություն 9 հողօգտագործողների հաշվառման մասին տեղեկատվություն տրամադրելու վերաբերյալ:

5. Պատասխանվել է թվով 66 գրությունների (դիմումների):

6. Հողի նկատմամբ վարձակալության /կառուցապատման իրավունք ունեցողներին 31.03.2021թ. դրությամբ պարտքի մասով ուղարկվել են թվով 782 ծանուցագրեր:

- **Տնտեսագիտական և տնտեսական սպասարկման բաժին.**

«Սևան» ազգային պարկ» ՊՈԱԿ-ի տնտեսագիտական և տնտեսական սպասարկմա բաժնի կողմից 2021թ. առաջին եռամսյակի ընթացքում իրականացվել են հետևյալ աշխատանքները.

1. Ստորաբաժանումներին է տրամադրվել դիզելային վառելիք, բենզին, գազ, տնտեսական ապրանքներ և գրենական պիտույքներ:

2. Իրականացվել են շենք-շինությունների և հարակից տարածքների մաքրման աշխատանքներ:

3. Իրականացվել է տրանսպորտային միջոցների աշխատանքի, վառելիքի և քսայուղերի շարժի հաշվառում:

4. Ապահովվել է խմելու ջրի, բնական գազի և էլեկտրաէներգիայի սպառման սարքավորումների անխափան աշխատանքը:

5. Տրանսպորտային միջոցների մասին կազմվել են թերությունների ակտեր, տեխնիկական բնութագրեր և ներկայացվել են համապատասխան գնման ընթացակարգեր կազմակերպելու համար:

9. Կորոնավիրուսի հարուցած համավարակի դեմ կազմակերպվել է վարչական շենքի ախտահանում և անձնակազմը ապահովվել է դիմակներով և ախտահանիչ նյութերով:

10. Կատարվել է թվով 6 ավտոմեքենաների տեխնիկական զննություն:

- 2021 թվականի առաջին եռամսյակի համար, համաձայն շրջակա միջավայրի նախարարության և «Սևան» ազգային պարկ» ՊՈԱԿ-ի միջև կնքված N ՇՄՆ-ԴՇ-21/03 պայմանագրի, պարկի պահպանության, պարկում գիտական ուսումնասիրությունների, անտառտնտեսական աշխատանքների կատարման ծառայությունների համար 2021թ. համար որպես դրամաշնորհ ՊՈԱԿ-ին տրամադրվել է 94097.700 հազար դրամ, որը փաստացի ծախսվել է ՊՈԱԿ-ի աշխատակիցների աշխատավարձի վարձատրության համար:

2. Պարկի տարածքում գիտական հետազոտություններ.

-Գիտական հետազոտությունների, մշտադիտարկման և կադաստրի վարման բաժնի աշխատակիցների կողմից գիտական հետազոտությունների իրականացում.

2021թ. առաջին եռամսյակում հիդրոկենսաբանի կողմից ուսումնասիրվել է Սևանա լիճ թափվող Ձկնագետ և Դրախտիկ գետերի տարբեր հատվածների ջրերում 20^{0}C-ում և 37^{0}C-ում աճող սապրոֆիտ մանրէների քանակը, կոլի-ինդեքսը (լակտոզադրական աղիքային ցուպիկների քանակը 1լ. ջրում), ինչպես նաև լուծված թթվածնի և օրգանական նյութի (պերմանգանատային օքսիդացում) պարունակությունը:

Մանրէաբանական հետազոտությունների արդյունքներից ելնելով կատարվել է գետերի ջրերի որակի էկոլոգասանիտարական գնահատում:

Հարկ է նշել, որ փորձանմուշները վերցվել են եղանակային վատ պայմաններում, գարնանանային ակտիվ վարարումների շրջանում: Գետերի ջրերը եղել են պղտոր, պայմանավորված նրանով, որ ջրի արագ հոսքը քշում է ոչ միայն հունի մասնիկները, այլև հալոցքային ջրերի հետ բերած կախված նյութեր և միկրոօրգանիզմներ:

Գետ Ձկնագետ

Ակունք – կատարված մանրէաբանական հետազոտությունների արդյունքում պարզվել է, որ գետի ակունքի ջրերում 20^{0}C-ում և 37^{0}C-ում աճող սապրոֆիտ մանրէների քանակը համապատասխանաբար կազմել է 7000 ԳԱՄ/մլ և 170 ԳԱՄ/մլ, իսկ կոլի-ինդեքսը՝ 0.6 հազ. ԳԱՄ/լ: Դիտակետի ջրերում լուծված թթվածնի պարունակությունը կազմել է 10.7 մգO_2/դմ^3, իսկ պերմանգանատային օքսիդացման արժեքը՝ 6.9 մգO/դմ^3 (աղ.1):

Սապրոֆիտ մանրէների քանակը, կոլի-ինդեքսը, լուծված թթվածնի պարունակությունը և պերմանգանատային օքսիդացման արժեքը Ձկնագետ գետի տարբեր հատվածների ջրերում
24.03.2021թ.

Աղյուսակ 1

Դիտակետ	Սապրոֆիտ մանրէների քանակ, ԳԱՄ/մլ	Կոլի-ինդեքս, հազ.	Լուծված թթվածին, մգO_2/դմ^3	Պերմանգանատային օքսիդացում,

	20°C	37°C	ԳԱՄ/լ		մգ O/դմ^3
Ակունք	7000	170	0.6	10.7	6.9
Սեմյոնովկա համայնքի անասնապահական հոսքաջրերի մուտքից մոտ 50 ներքև	60000	3000	20	-	11
Գետաբերան	50000	2700	90	9.0	7.8

Սեմյոնովկա համայնքի անասնապահական հոսքաջրերի մուտքից մոտ 50մ ներքև – հոսքաջրերը, լցվելով գետ, այն ենթարկում են աղտոտման, ինչի արդյունքում ակունքի համեմատ արձանագրվել է մանրէների թվաքանակի աճ և պերմանգանատային օքսիդացման բարձր արժեք: Այսպես, 20^{0}C-ում և 37^{0}C-ում աճող սապրոֆիտ մանրէների քանակը համապատասխանաբար կազմել է 60000 ԳԱՄ/մլ և 3000 ԳԱՄ/մլ, իսկ կոլի-ինդեքսը՝ 20 հազ. ԳԱՄ/լ: Պերմանգանատային օքսիդացման արժեքը եղել է 11 մգ O/դմ^3:

Գետաբերան - նախորդ դիտակետի համեմատ արձանագրվել է սապրոֆիտ մանրէների թվաքանակի և օրգանական նյութի պարունակության նվազում: Այսպես, 20^{0}C-ում և 37^{0}C-ում աճող սապրոֆիտ մանրէների քանակը համապատասխանաբար կազմել է 50000 ԳԱՄ/մլ և 2700 ԳԱՄ/մլ, իսկ պերմանգանատային օքսիդացման արժեքը՝ 7.8 մգ O/դմ^3: Լուծված թթվածնի պարունակությունը կազմել է 9.0 մգO_2/դմ^3: Դիտակետում աղիքային ցուպիկների խմբի մանրէների քանակը ավելացել է՝ կազմելով 90 հազ.ԳԱՄ/լ:

Գետ Դրախտիկ

Դրախտիկ գյուղից մոտ 100մ վերև- կատարված հետազոտությունների արդյունքում պարզվել է, որ գետի այս հատվածի ջրերում 20^{0}C-ում և 37^{0}C-ում աճող սապրոֆիտ մանրէների քանակը համապատասխանաբար կազմել է 10000 ԳԱՄ/մլ և 410 ԳԱՄ/մլ: Դիտակետում աղիքային ցուպիկների խմբի մանրէներ չեն հայտնաբերվել: Պերմանգանատային օքսիդացման արժեքը կազմել է 6.4 մգ O/դմ^3 , իսկ լուծված թթվածնի պարունակությունը՝ 10.4 մգO_2/դմ^3 (աղ.2):

Աղյուսակ 2

Սապրոֆիտ մանրէների քանակը, կոլի-ինդեքսը, լուծված թթվածնի պարունակությունը և պերմանգանատային օքսիդացման արժեքը Դրախտիկ գետի տարբեր հատվածների ջրերում
24.03.2021թ.

Դիտակետ	Սապրոֆիտ մանրէների քանակ, ԳԱՄ/մլ	Կոլի-ինդեքս, հազ.	Լուծված թթվածին, մգO_2/դմ^3	Պերմանգանատային օքսիդացում,

	20°C	37°C	ԳԱՄ/լ		մգ O/դմ^3
Դրախտիկ գյուղից մոտ 100մ վերև	10000	410	-	10.4	6.4
Գետաբերան	50000	4000	32	9.5	10.9

Գետաբերան –գետը, հոսելով Դրախտիկ համայնքի միջով, աղտոտվում է ֆեկալ-տնտեսական և անասնապահական հոսքաջրերով, որի հետևանքով վերցված փորձանմուշում նախորդ դիտակետի համեմատ արձանագրվել է մանրէների քանակական աճ և պերմանգանատային օքսիդացման բարձր արժեք: Այսպես, 20^{0}C-ում և 37^{0}C-ում աճող սապրոֆիտ մանրէների քանակը կազմել է 50000 ԳԱՄ/մլ և 4000 ԳԱՄ/մլ, իսկ կոլի-ինդեքսը՝ 32 հազ. ԳԱՄ/լ: Պերմանգանատային օքսիդացման արժեքը կազմել է 10.9 մգ O/դմ^3, իսկ լուծված թթվածնի պարունակությունը՝ 9.5 մգ O_2/դմ^3 :

Այսպիսով, ելնելով մանրէաբանական ցուցանիշների (20^{0}C-ում աճող սապրոֆիտ մանրէների քանակ, կոլի-ինդեքս) ստացված արդյունքներից՝ հետազոտված գետերի տարբեր հատվածների ջրերը, համաձայն Ռոմանենկոյի (Романенко и др., 1990) մակերևութային ջրի որակի էկոլոգասանիտարական գնահատման, դասվում են.

Գետ Ձկնագետ

- Ակունք՝
  ըստ սապրոֆիտ մանրէների քանակի՝ չափավոր աղտոտված կարգի,
  ըստ կոլի-ինդեքսի՝ բավական մաքուր կարգի
- Սեմյոնովկա համայնքի անասնապահական հոսքաջրերի մուտքից մոտ 50 ներքև՝
  ըստ սապրոֆիտ մանրէների քանակի՝ խիստ աղտոտված կարգի,
  ըստ կոլի-ինդեքսի՝ չափավոր աղտոտված կարգի
- գետաբերան՝
  ըստ սապրոֆիտ մանրէների քանակի՝ խիստ աղտոտված կարգի
  ըստ կոլի-ինդեքսի՝ ուժեղ աղտոտված կարգի

Գետ Դրախտիկ

- Դրախտիկ գյուղից մոտ 100մ վերև՝
  ըստ սապրոֆիտ մանրէների քանակի՝ ուժեղ աղտոտված կարգի,
- գետաբերան՝
  ըստ սապրոֆիտ մանրէների քանակի՝ խիստ աղտոտված կարգի:
  ըստ կոլի-ինդեքսի՝ չափավոր աղտոտված կարգի:

Համաձայն Ամբրազենի (Амбразене, 1974) դասակարգման, ըստ 37°C-ում աճող սապրոֆիտ մանրէների քանակի (մանրէների ընդհանուր թիվ), հետազոտված գետերի տարբեր հատվածների ջրերը դասվում են.

Գ.Ձկնագետ

- Ակունք՝ մաքուր դասին,

- Սեմյենովկա համայնքի անասնապահական հոսքաջրերի մուտքից մոտ 50մ ներքև՝ չափավոր աղտոտված դասին,
- Գետաբերան՝ չափավոր աղտոտված դասին:

Գ.Դրախտիկ

- Դրախտիկ համայնքից մոտ 100 մետր վերև՝ թույլ աղտոտված դասին,
- Գետաբերան՝ չափավոր աղտոտված դասին:

Ձկան և խեցգետնի պոպուլյացիաների ուսումնասիրություն մեծ Սևանում և փոքր Սևանում.

2021թ. առաջին եռամսյակում ձկնաբանական ուսումնասիրություններ են իրականացվել Սևանա լճի Նորատուս, Հայրավանք, Դրախտիկ, Ջիլ համայնքների ջրային տարածքներում:

Հունվար ամսին Սևանա լճում կատարված ձկնաբանական հետազոտությունների ընթացքում սիգի ձևաչափական ուսումնասիրությունները ցույց են տվել, որ դեկտեմբեր-հունվար ամիսներին ձվադրած IV-V սեռահասունության փուլերում գտնվող սիգ տեսակի ձկների չափերը տատանվել են 31,0-36,0 սմ, կշիռը՝ 390,0-591,0 գրամ: Բտվածության միջին գործակիցը՝ F=1,27, K=1,12 (Մ. Սևան, Նորատուս):

Փոքր Սևանում՝ Հայրավանքի ջրային տարածքում ուսումնասիրվող ձկների չափերը տատանվել են 31,5-37,0 սմ, կշիռը՝ 330,0-558,0 գրամ: Բտվածության միջին գործակիցը՝ F=1,14, K=1,04:

Փետրվար ամսի դիտարկումները ցույց են տվել, որ Սևանա լճում ձվադրումն ավարտած սիգի վտառի հիմնական կուտակումներ առկա են փոքր Սևանի հյուսիս-արևելյան և հյուսիս-արևմտյան հատվածներում՝ Նորաշենի կղզիների մերձակայքում, Հայրավանք, Դրախտիկ համայնքների ջրային տարածքներում և մեծ Սևանի կենտրոնական հատվածում:

Ձկների կուտակման վայրերում ջրի ջերմաստիճանը տատանվել է 3,1^{0}C-ից (Մեծ Սևան) 3,8 ^{0}C (փոքր Սևան): Մեծ Սևանում սիգի կուտակումները գրանցվել են 20-ից-35 մետր խորությունների վրա: Նույն ժամանակահատվածում, փոքր Սևանի հարավ-արևմտյան մասում՝ 15-20 մետր խորություններում:

Վերը նշված տարածքից հետազոտության է ենթարկվել սիգի 39 առանձնյակ: Ձկների երկարությունները տատանվել են 26,0-36,0 սմ, քաշը՝ 280,0-551,0 գրամ: Բտվածության ցուցանիշը՝ F=1,25, K=1,15: Սեռական արգասիքները գտնվել են հասունացման 3-րդ փուլում: Հետազոտված ձկները եղել են 1^{+} և 2^{+} տարեկան (փոքր Սևան, Դրախտիկ):

Մեծ Սևանում որսված սիգ տեսակի ձկների (19 առանձնյակ) միջին երկարությունը եղել է՝ 30,7 սմ, քաշը՝ 407,2 գրամ: Բտվածության ցուցանիշը՝ F=1,42, K=1,28 (Մեծ Սևան, Ջիլ):

Սիգի սննդառության առանձնահատկությունների ուսումնասիրությունները ցույց են տվել, որ ուսումնասիրվող 41 առանձնյակների աղեստամոքսային տրակտում

հանդիպել են թիոտանի խեցգետնակերպեր, կողալողեր, փափկամարմիններ: 6 առանձնյակների աղեստամոքսային տրակտում առկա է եղել 23-ից 48 հատ սիգի ձկնկիթ:

Սիգի միջին բեղունությունը ուսումնասիրվող ժամանակահատվածում կազմել է՝ 12115-26390 հատ ձկնկիթ:

Մարտ ամսին Սևանա լճում իրականացվել է խեցգետնային համակեցության էկոլոգիական հետազոտություններ: Ուսումնասիրություններ է կատարվել փոքր Սևանի Ծովագյուղ համայնքի ջրային տարածքում: Ձեռք բերված փորձանյութի մշակման արդյունքում ստացվել են պոպուլյացիայի չափատարիքային, սեռական կառուցվածքի և ֆիզիոլոգիական վիճակի մասին տվյալներ:

Սևանա լճում խեցգետնի վերարտադրման ընթացքի ուսումնասիրությունները ցույց են տվել, որ ձվադրման գործընթացը սկսվել է փետրվարի երկրորդ տասնօրյակից: Լճում խեցգետնի բեղմնավորված ձվերով էգեր հայտնաբերվել են մարտի սկզբին, երբ ջրի ջերմաստիճանը լճի հատակային շերտերում տատանվել է 2,1-2,3 ^{0}C սահմաններում:

Ուսումնասիրվող տարածքում, որսաբաժնում արուների թվաքանակը գերակշռում է էգերի համեմատ: Արուների հարաբերակցությունը կազմում է մոտ 2:1: Այս հարաբերակցությունը վկայում է գարնանը արուների մեծ ակտիվության մասին:

Արուների ակտիվության և որսագործիքների ընտրողականության հետևանքով, թակարդների մեջ հիմնականում ընկնում են առավել ակտիվ կենդանիներ:

Ուսումնասիրվող ժամանակահատվածում խեցգետնի ձևաչափական ցուցանիշների հետազոտությունները ցույց են տվել, որ արու խեցգետինների միջին երկարությունը 10,1 սմ է, քաշը՝ 24,6 գրամ: Էգերի համար համապատասխանաբար ցուցանիշները՝ 10,3 սմ, քաշը՝ 27,8 գրամ (փոքր Սևան, Ծովագյուղ):

Տարիքային խմբերը կազմել են 3-5 տարեկան խեցգետինները: Խորությունների ընտրությունը կատարվել է հաշվի առնելով խեցգետնի տարածվածության սահմանները: Ուսումնասիրության արդյունքներից ելնելով կարելի է եզրակացնել, որ վերարտադրման և որսաչափերի ցուցանիշների համաձայն պոպուլյացիան գտնվում է բավարար վիճակում:

-Էկոհամակարգերի և դրանց բաղադրիչների գույքագրում, հաշվառում և մոնիթորինգ.

Մարտի 25-ից սկսվել է Սևանա լճում սիգ ձկնատեսակի արդյունագործական ձկնորսության 2-րդ փուլի համար նախատեսված 250 տ չափաքանակի հայտերի և դիմումների ընդունումը «Սևան» ազգային պարկ» ՊՈԱԿ-ում և 5 մասնաճյուղերում, որը շարունակվելու է մինչև ապրիլի 8-ը:

Շարունակվել են «Սևան» ազգային պարկ» ՊՈԱԿ-ի և հողօգտագործողների միջև կնքված պայմանագրերի արխիվային փաստաթղթերի տվյալների թարմացման և թվայնացման աշխատանքները: Թվայնացվել են 110 հողօգտագործողների պայմանագրերի փաթեթներ և վերակնքվել են 2 պայմանագրեր: Կատարված

փոփոխությունների վերաբերյալ ուղղումներ են կատարվել տվյալների բազայում: Կատարվել է հողամասերի 15 իրավատերերի և տվյալների փոփոխություն:

Ամփոփվել են «Սևան» ազգային պարկ» ՊՈԱԿ հողօգտագործողների կողմից ներկայացրած տարբեր խնդրանքներով դիմումները (ներդրումային ծրագրեր իրականացնելու, հողամասը օտարելու, նոր պայմանագրեր կնքելու, հողամասը ենթավարձակալությամբ տրամադրելու, գույքի բաժանում կատարելու և այլն)՝ «Սևան» ազգային պարկ» ՊՈԱԿ-ի խորհրդի նիստում քննարկելու և ընթացք տալու համար:

Կազմվել են «Սևան» ազգային պարկի հողամասերը վարձակալությամբ և/կամ կառուցապատման իրավունքով տրամադրելու 18 մրցույթային փաթեթներ և ներկայացվել են շրջակա միջավայրի նախարարություն:

3. Պարկի տարածքում անտառտնտեսական աշխատանքներ.

❖ **Մասնաճյուղերի կողմից անհրաժեշտությամբ պայմանավորված անտառգիտական և անտառտնտեսական միջոցառումներ, սանիտարական հատումներ և խնամքի աշխատանքներ.**

«Սևան» ազգային պարկ» ՊՈԱԿ-ի մասնաճյուղերում բնափայտի մթերման ծավալները հաստատելու մասին ՊՈԱԿ-ի տնօրենի 2020թ. հոկտեմբերի 19 N551-Լ հրամանի համաձայն 2020թ. հոկտեմբերին սկսված սանիտարական հատման աշխատանքների ժամկետները սահմանված են եղել մինչև 2020թ. դեկտեմբերի 29-ը, սակայն Նորատուսի, Սևանի և Վարդենիսի մասնաճյուղերն աշխատանքները այդ ժամկետում չեն հասցրել ավարտին: Մասնաճյուղերի տնօրենների զեկուցագրերի հիման վրա «Սևան» ազգային պարկ» ՊՈԱԿ-ի տնօրենի 2020թ. դեկտեմբերի 28-ի N 648-Լ հրամանով մթերման և արտահանման ժամկետները երկարաձգվել են մինչև 2021թ. փետրվարի 26-ը: Վարդենիս և Սևան մասնաճյուղերի աշխատանքները ավարտել են փետրվարի 26-ին, իսկ Նորատուս մասնաճյուղը 000161 անտառհատման տոմսով նախատեսված աշխատանքները, եղանակային պայմաններից ելնելով, չի հասցրել ավարտել: Որոշում է կայացվել թվով 591 հատ սոճի տեսակի սանիտարական հատման ենթակա ծառերի (2.73 մ^3 շինափայտ, 35.28 մ^3 վառելափայտ և 1.824 մ^3 ջախ ծավալով) հատումները իրականացնել 2021թ.-ին նախատեսվող սանիտարական հատումների ժամանակ:

Վերը նշված աշխատանքների արդյունքում 2021թ. առաջին եռամսյակի դրությամբ «Սևան» ազգային պարկ» ՊՈԱԿ-ի պահեստ է մուտքագրվել 1458.111 մ^3 վառելափայտ, 1027.295 մ^3 ջախ, 95.771 մ^3 շինափայտ և իրացվել է 1308.892 մ^3 վառելափայտ, 931.248 մ^3 ջախ, 78.355 մ^3 շինափայտ:

«Սևան» ազգային պարկ» ՊՈԱԿ-ի և քաղաքացի Արմեն Թովմասյանի միջև 2021թ. փետրվարի 1-ին կնքվել է Սևանա լճի ափամերձ անտառտնկարկների մաքրման աշխատանքների կատարման թիվ 21-01 պայմանագիրը Արտանիշ մասնաճյուղի Դրախտիկ տեղամասի 2-րդ քառակուսում 0,48 հա մակերեսով տարածքի համար (8,991 մ^3 փայտանյութ): Պայմանագրի ժամկետը ավարտվում է 2021թ. ապրիլի 25-ին:

Համաձայն «ՀԿԵ» ՓԲԸ-ի 04.02.2021թ. N Э-80 գրության և շրջակա միջավայրի նախարարի տեղակալի 2021թ. մարտի 2-ի N Ն/16.10/1114 հանձնարարականի «Հարավկովկասյան Երկաթուղի» ՓԲԸ-ի թույլատրվել է բարձր լարման էլ. գծերի տակ Սևան մասնաճյուղի Ախթամար տեղամասի 20,21 քառակուսիների հատվածում հատել խոչընդոտող ճյուղեր 0,9 մ^3 ծավալով: Աշխատանքների ավարտը նախատեսվում է 2021թ. ապրիլի 5-ը:

Հաշվետու ժամանկաահատվածում կազմվել է Սևան ազգային պարկի անտառային տարածքների 2021թ. հրդեհների արձագանքման պլան և ներկայացվել է ՀՀ Գեղարքունիքի մարզպետի և ՀՀ ԱԻՆ ՓԾ Գեղարքունիքի ՄՓՎ պետի համաձայնեցմանը:

«Սևան» ազգային պարկ»
ՊՈԱԿ-ի տնօրենի ժ/պ Ա. Աբելյան